

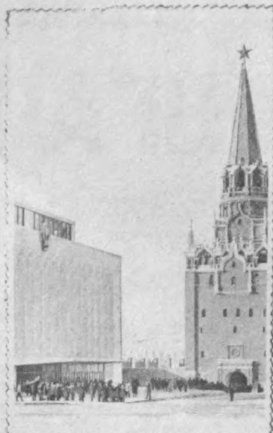
КИШИЛОК ХАЖМАТТИ

1990 йил 5 июль,
ПАЙШАНБА
№ 152 (4.945).

БАҲОСИ 3 ТИЙИН.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг газетаси

1974 йил 1 январдан буён нашр этилади ◆ Душанбадан ташқари ҳар куни чиқади



Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Советининг қарори
Ўзбекистон ССРнинг Ер тўғрисидаги қонунини кучга киритиш тартиби ҳақида

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети қарор қилади:

1. Ўзбекистон ССРнинг Ер тўғрисидаги қонунини 1990 йил 1 августдан, Қонуннинг 16-моддаси эса 1991 йил 1 январдан кучга киритилсин.

2. Белгилаб қўйилсинки, Ўзбекистон ССРнинг Ер ҳақидаги қонун ҳужжатлари Ўзбекистон ССРнинг Ер тўғрисидаги қонундан келиб чиқадиган ҳужжатларга нисбатан қўлланиладир.

3. Ўзбекистон ССРнинг Ер тўғрисидаги қонун мазкур қонун кучга киритилгандан кейин, яъни 1990 йил 1 августдан сўнг пайдо бўлган ер хусусидаги ҳуқуқий муносабатларга нисбатан жорий этилади. Қонуннинг 16-моддасида кўзда тутилган ҳуқуқий муносабатлар бундан мустаснодир. Бу ҳуқуқий муносабатларга нисбатан мазкур модда 1991 йил 1 январдан бошлаб қўлланилади.

4. Ўзбекистон ССРнинг Ер тўғрисидаги қонун мазкур қонун кучга киритилгандан кейин пайдо бўлган ҳуқуқларга ва вазифаларга нисбатан қўлланилади.

5. Ўзбекистон ССРнинг Ер тўғрисидаги қонун мазкур қонун кучга киритилгандан кейин пайдо бўлган ҳуқуқларга ва вазифаларга нисбатан қўлланилади.

6. Ўзбекистон ССРнинг Ер тўғрисидаги қонун мазкур қонун кучга киритилгандан кейин пайдо бўлган ҳуқуқларга ва вазифаларга нисбатан қўлланилади.

7. Ўзбекистон ССРнинг Ер тўғрисидаги қонун мазкур қонун кучга киритилгандан кейин пайдо бўлган ҳуқуқларга ва вазифаларга нисбатан қўлланилади.

8. Ўзбекистон ССРнинг Ер тўғрисидаги қонун мазкур қонун кучга киритилгандан кейин пайдо бўлган ҳуқуқларга ва вазифаларга нисбатан қўлланилади.

9. Ўзбекистон ССРнинг Ер тўғрисидаги қонун мазкур қонун кучга киритилгандан кейин пайдо бўлган ҳуқуқларга ва вазифаларга нисбатан қўлланилади.

10. Ўзбекистон ССРнинг Ер тўғрисидаги қонун мазкур қонун кучга киритилгандан кейин пайдо бўлган ҳуқуқларга ва вазифаларга нисбатан қўлланилади.

11. Ўзбекистон ССРнинг Ер тўғрисидаги қонун мазкур қонун кучга киритилгандан кейин пайдо бўлган ҳуқуқларга ва вазифаларга нисбатан қўлланилади.

12. Ўзбекистон ССРнинг Ер тўғрисидаги қонун мазкур қонун кучга киритилгандан кейин пайдо бўлган ҳуқуқларга ва вазифаларга нисбатан қўлланилади.

13. Ўзбекистон ССРнинг Ер тўғрисидаги қонун мазкур қонун кучга киритилгандан кейин пайдо бўлган ҳуқуқларга ва вазифаларга нисбатан қўлланилади.

14. Ўзбекистон ССРнинг Ер тўғрисидаги қонун мазкур қонун кучга киритилгандан кейин пайдо бўлган ҳуқуқларга ва вазифаларга нисбатан қўлланилади.

15. Ўзбекистон ССРнинг Ер тўғрисидаги қонун мазкур қонун кучга киритилгандан кейин пайдо бўлган ҳуқуқларга ва вазифаларга нисбатан қўлланилади.

16. Ўзбекистон ССРнинг Ер тўғрисидаги қонун мазкур қонун кучга киритилгандан кейин пайдо бўлган ҳуқуқларга ва вазифаларга нисбатан қўлланилади.

17. Ўзбекистон ССРнинг Ер тўғрисидаги қонун мазкур қонун кучга киритилгандан кейин пайдо бўлган ҳуқуқларга ва вазифаларга нисбатан қўлланилади.

18. Ўзбекистон ССРнинг Ер тўғрисидаги қонун мазкур қонун кучга киритилгандан кейин пайдо бўлган ҳуқуқларга ва вазифаларга нисбатан қўлланилади.

19. Ўзбекистон ССРнинг Ер тўғрисидаги қонун мазкур қонун кучга киритилгандан кейин пайдо бўлган ҳуқуқларга ва вазифаларга нисбатан қўлланилади.

20. Ўзбекистон ССРнинг Ер тўғрисидаги қонун мазкур қонун кучга киритилгандан кейин пайдо бўлган ҳуқуқларга ва вазифаларга нисбатан қўлланилади.

21. Ўзбекистон ССРнинг Ер тўғрисидаги қонун мазкур қонун кучга киритилгандан кейин пайдо бўлган ҳуқуқларга ва вазифаларга нисбатан қўлланилади.

22. Ўзбекистон ССРнинг Ер тўғрисидаги қонун мазкур қонун кучга киритилгандан кейин пайдо бўлган ҳуқуқларга ва вазифаларга нисбатан қўлланилади.

23. Ўзбекистон ССРнинг Ер тўғрисидаги қонун мазкур қонун кучга киритилгандан кейин пайдо бўлган ҳуқуқларга ва вазифаларга нисбатан қўлланилади.

24. Ўзбекистон ССРнинг Ер тўғрисидаги қонун мазкур қонун кучга киритилгандан кейин пайдо бўлган ҳуқуқларга ва вазифаларга нисбатан қўлланилади.

25. Ўзбекистон ССРнинг Ер тўғрисидаги қонун мазкур қонун кучга киритилгандан кейин пайдо бўлган ҳуқуқларга ва вазифаларга нисбатан қўлланилади.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНING XXVIII СЪЕЗДИ

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXVIII съезди тўғрисида АХБОРОТ

1990 йил 4 июль куни эрталабки мажлисда РСФСР Компартияси Марказий Комитетининг биринчи котиби И. К. Полозов раислик қилди. Съездда муҳокама этилаётган масалалар юзасидан музокаралар бошланди. Съезд қатнашчилари ҳузурда Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи котиби С. И. Гуренко, Ставрополь ўлкасидаги «Карачаева-Черкесской» трестининг монтажчилари бригадари А. И. Скориков, Пенза вилояти Земетчино районидagi «Кирилловский» совхозининг директори А. А. Поручиков, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи котиби Ю. А. Прокофьев, Ростов вилоятидаги «Ростсельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори Ю. А. Песков, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи котиби, Ўзбекистон ССР Президенти И. А. Каримов, Вологда вилоятидаги СССР 50 йиллиги номи Череповец металлургия комбинатининг слесарлар бригадари Ю. В. Архипов, КПСС Ленинград вилоят комитетининг биринчи котиби Б. В. Ги-

дашов, Грузия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи котиби, Грузия ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Г. Г. Гумбаридзе, Белоруссия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи котиби Е. Е. Соколов, СССР мудофаа sanoати министри Б. М. Белоусов, Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи котиби, Қозоғистон ССР Президенти Н. А. Назарбоев, Тожикистон ССРдаги Душанбе таксомотор корхонасининг ҳайдовчиси О. Азимов, КПСС Шимолий Осетия вилояти комитетининг биринчи котиби, Шимолий Осетия АССР Олий Советининг Раиси А. Х. Галазов, Москва вилоят КПСС Калининград шаҳар комитетининг биринчи котиби В. И. Перов, Липецк вилоятидаги Ю. В. Андропов номи Новолипецк металлургия комбинати партия комитетининг котиби А. И. Тепличев, Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти Бош сийёсий бошқармаси бошлигининг биринчи ўринбосари Н. И. Шляга сўзга чиқдилар.



МОСКВА. Ўзбекистонлик делегатлар съезднинг мажлислар залига йўл олмоқдалар. Ф. ҚУРБОНБОВЕВ олган сурат (ЎзТАС).

ҚАЙТА ҚУРИШГА ҚЎШИЛГАН ШАХСИЙ ҲИССА...

КПСС XXVIII съездининг иккинчи иш куни — 3 июль, аслида, ҳисоботлар куни бўлди. Кремлдаги Съездлар саройида кун тартибининг 2-бандига мувофиқ, эрталабдан КПСС Марказий Комитети Сийёсий бюроси аъзолари ва аъзолигига номзодларнинг, партия Марказий Комитети котибларининг кеча бошланган ҳисоботлари давом эттирилди. Раислик қилувчи С. И. Гуренко биринчи сўзни Л. Н. Зайковга берди. Мен Марказий Комитетга сўзга апрель Пленумидан сўнг қайта қуриш гоилари ҳақидаги тўла ишонч билан келганим, деди Марказий Комитет котиби, чунки ишчилар орасидан чиққан одам, директор сифатида, совет ва партия ходими сифатида биз ишлаган системани беъизилгини ўз таъдиримизда сезганим. XXVII съездда Сийёсий бюро аъзолигига сайландим. Менга мудофаа тармоқлари масалалари, қурол-яроғлар программасини ҳамда ҳалқаро сийёсатнинг ҳарбий-техникавий жиҳатларини амалга оширишни топширишди. Ноттиқ 80-йилларнинг ўрталари жуда оғир давр бўлганлигини таъкидлади. Аффон уруши давом этарди. Бутун дунёда ва айниқса Шарқий Европада кескинлик қучайиб борарди. Қуролланиш Ҳисоботининг ҳолдан тойдирувчи юки остида мамлакатимиз иқтисодининг қадди букниб қолган эди. Ҳа пайтда улуг Ватан уруши бошланиши белгиларини, мувоозанатлаш эришгуча мамлакатимизнинг оқибатини ва ҳимояси билан боғлиқ муҳитни бошдан кечирган ишчилар давлатнинг ҳарбий руҳини бошқарар эдилар. Агар ёмонлаш мақсад қилиб қўйилганидан бўлса, ҳаммамни ва ҳамма нарсани ёмонлаш мумкин, албатта. Ҳозир кун чўққилардан туриб ўтишга ўқ отиш осон. Ҳозир ҳам рақибамиз ҳам ноҳасий бўлиш қийин эмас. Тарихин қайтадан ёзиб бўлмайди. Бўлган воқеалар ўтиб кетди. Маърифатли одамларга муносиб равишда ҳулосалар чиқариб олиш мумкинроқдир. Бутун жаҳон кўз ўнгиде, деб давом этди ноттиқ, биз нақд агрессорнинг ўзи эдик.

Ҳеч ким биз билан алоқа бўлгани хоҳламади. Вазиятни шовишлиқ равишда тубдан ўзгариш лозим эди. Мудофаа қурилишига ва ҳалқаро муаммоларга янги ёндашувлар зарур эди. Партиямиз раҳбари жаҳондаги вазиятни тубдан соғломлаштиришга доир ҳаракат программаси баён қилиб берилган байноят билан чиқиши учун Сийёсий бюрода қандай мардлик талаб этилиши мумкин. Бу ҳозирги вақтда жаҳон янги сийёсий тафаккур, деб атаётган нарсанинг бошланиши эди. Ноттиқ ўз нутқида М. С. Горбачев КПСС Марказий Комитетининг Бош котиби сифатида чет элларда мамлакатимиз номидан иш олиб борганини, президентлар ва бош министрлар билан музокаралар ўтказганини эслати. Айни Сийёсий бюро масалаларида позицияларимизга доир таклифларни ишлаб чиқариш, Ташқи ишлар министри, Мудофаа министри, Бош штаб, бошқа идоралар фаолиятини мувофиқлаштиришдан марказ бўлди. Ана шу мақсадда Сийёсий бюрода махсус комиссия тuzилди. Бу комиссия ҳалқаро сийёсатдаги ҳарбий-техникавий жиҳатлар билан, шу жумладан қурол-яроғларни қисқартириш тўғрисидаги музокараларни тайёрлаш билан шуғулланди. Ноттиқ ўзи бошчилик қилган комиссия фаолияти тўғрисида батафсил сўзлаб берди. Бу гоит маъъиятлик, тигиз иш эди, деб таъкидлади у.

Ноттиқ ўзи бошчилик қилган комиссия фаолияти тўғрисида батафсил сўзлаб берди. Бу гоит маъъиятлик, тигиз иш эди, деб таъкидлади у. Ноттиқ натижалари маълум. Бу энг аввало афгон урушининг туташти, Женева ва Рейкьявик сингари, ўртача ва катроқ оқибат рақиблар юзасидан тuzилган шартнома сингари, ҳарбий ишонч тадбирларига доир Стокгольм битими сингари бошқиларга асосланган сайёрамиздаги ҳалқаро иқлимнинг умуман яхшиланганидир. Бу ниҳоят стратегик ҳужум қуролларининг 50 фоиз қисқартиришга доир шартнома устидаги ишларнинг ниҳоятга етказилишидир. Керасиз маъфийликдан воз кечин, мудофаа бюджетини ҳалққа маълум қилиш, қуролли кучларни қисқар-

тириш юзасидан қўрилган бир томонлама тадбирлар Совет Иттифонининг ташқи сийёсати қучайганини билдирувчи қўшимча далиллар ҳисобланади. Сийёсатчиларгина эмас, айни вақтда жаҳон халқлари ҳам Совет Иттифонига ишондилар. Унга «ёвузлик империяси» деб қарамайдиган бўдилар. Шундан кейин КПСС Марказий Комитетининг котиби баъзи кишилар гўёки биз Фарбога ва энг аввало АҚШга жуда кўп ён босаётганлигимиз ҳусусида гапирчаётганини айтди. Ҳа, ўзаро ёнбосишларимиз музокаралар бўлмайди. Лекин, биринчидан, бизнинг ёнбосишларимиз Совет давлатининг миллий манфаатларини ҳеч қачон хавф остига қўйган эмас. Иккинчидан, агар ёнбосишларга йўл қўйилган бўлса, улар СССР ва АҚШ Қуролли Кучлари турларининг тарихан вужудга келган номутаносиблиги билан боғлиқдир. Биз музокараларни фақат тенг асосда, ҳавфсизликга зарар етказмаган ҳолда олиб боришимиз. Бугунги кунда ҳар қандай шароитда ҳар қандай бошқичини тўхтайтиб қолшига ёрдам берадиган жуда оз қуролга эга бўлиш мумкин. Мудофаа доктринамизнинг асоси ана шунда. Лекин мудофаа комплексимизнинг муқаддас вазифаси — Совет Армиясини ва Ҳарбий-Денгиз Флотини янги муаммалар ҳарбий техника билан жиҳозлашни таъминлашдан иборат. Бунда биз ҳеч кимда биз билан куч ишлашнинг позициясидан туриб гаплашиш майли пайдо бўлмастлиги учун музокаралардаги шерикларимиз билан қадам-қадам боришимиз керак. СССР Мудофаа кенгаши ҳам ана шу вазифаларни ҳал этишга йўналтирилган эди, ноттиқ 1985 йилнинг июлидан шу кенгаш аъзосидир. Партия, совет ва ҳўжалик идораларининг вазифалари белгиланган шартномада, деди у, партия мамлакат хавфсизлигининг энг муҳим масалалари учун маъъиятлик янги қўшимча керак. Бинобарин, қарорлар қабул қилишнинг оғирлик маркази мамлакат Президенти ва

Олий Советда бўлиши керак. Ноттиқ амалга оширилаётган тадбирларни ҳар доим ҳам аниқ-равшан воқеаларнинг ривожини билан боғлашга унутриб бўлмаётганини ўзини ўзи танқид руҳида таъкидлади. У, масалан, Шарқий Европа мамлакатларидан олиб чиқиб кетилаётган қўрилган уруш бир қанча ҳолларда иқтисодий-маънавий шарт-шароитлар таъбирланмаганини шу жумладан қисқартириш тўғрисидаги масалалар билан боғлиқ эди. Мудофаа sanoати соҳасини ўзгариштириш давлат программасини тасдиқлаш масаласи қўзғилиб кетди. Марказий Комитет котиби сўзининг охирида бундай деди: мен Горбачев командасида ишлаш бахтига муяссар бўлдим, деб ҳисоблайман. Биз ҳалол ва виждонан ишлайдиган, мен одамларнинг қўзғиб қарашдан уялмайман. Тарих бизга баҳо беради. Лекин фақат бирликдагина, жиҳлашнинг асосидеги олға қараб юриш мумкинлигини қатъий қилиб айтишни хоҳлардим. Мен, ўртоқлар, сизларни шунга чакираман. Кеча бу ерда ўқилган хатлар менга ёққанлигини айтмоқчиман — булар ҳар бир кишининг ўзи ҳақида, иши ва позицияси ҳақидадир. — Е. К. Лигачев ўз ҳисоботини шундай сўзлар билан бошлади. Мен ўз ишим тўғрисида нима дедим оларим, деб сўзиде давом этди КПСС Марказий Комитетининг котиби. — Уни шартли равишда икки бошқича бўлиш мумкин. Мен Сийёсий бюро топширишига мувофиқ Марказий Комитет Секретариатидagi ишларни олиб бордим. Чўққилар уч йилда тўла қўлуқувват билан ишладим. Қўндалик турмуш масалалари билан шуғулландим, Пленумлар ва Марказий Комитет Сийёсий бюросининг қарорларни бажарилишини назорат қилдим. Қадрлар билан ишлашга катта эътибор бердим. Бу мураккаб вазифа эди, чунки ўша вақтда кўп раҳбарлар ўзларининг номуносиб хатти-ҳаракатлари билан обрўларини

тўки қўйишганди. Еш, ишбилармон ходимлар партия ташкилотларига раҳбарлик лавозимларига келишди, улар қайта қуриш жараёнини, тартиб қўйишга руҳ берган бўлса-да, фаол қўйишди. Ҳа, даврда кадрлар билан ишлашдаги асосий камчилигимиз шундан иборат эдики, жойлардаги партия комитетлари, Марказий Комитет Секретариати, Марказий Комитет бўлимлари партияларимиз оmmas, меҳнат жамоаларининг фикрлари, тақлифлари етарли даражада таъминланмади. Ҳа, даврда партия турмуши кўп номзодлик асосида раҳбарларини сайлаш бўсағасида турган эди, холос. Марказий Комитетининг 1988 йил сентябрь Пленумидан сўнг, Марказий Комитет комиссиялари тuzилган, Секретариат узоқ вақт ишламади. Бу боғлиқ ишлар имкониятлар вақти бўлди, деб ўйлайман. Тажриба Марказий Комитет Секретариати доимий ишлайдиган орган бўлиб қолши кераклигини кўрсатди. Марказий Комитетининг деҳқончилик сийёсати масалалари комиссияси раиси сийёсатдаги ишга келганида, деди ноттиқ, мен қўйиладиганларни таъкидлашни хоҳлардим: деҳқончилик сийёсати далада ва фермаларда қандай ишлаш кераклигини ёзиб қўйилган кўрсатма эмас. Мен деҳқончилик сийёсатини деҳқонларнинг туб манфаатларини бутун жамяят манфаатлари билан уйғулаштиришдаги партиянинг ҳисоб-хисоби, деб тўшунаман. Ҳўш, партиянинг асосан тўғри бўлган деҳқончилик сийёсати нима сабабдан жамиятда кетган таъкид қилинмоқда? Этган йили жуда юқори ҳосил олинганлиги ва чорвачиликда маҳсулдорлик ошганлиги қарамай, мамлакатимизда озқ-овқат бозоридаги вазият нима сабабдан гоит кескинлашиб кетди? Гап шундаки, Марказий Комитетининг 1989 йил март Пленумида ишлаб чиқилган программа шу захотиқ иқтисодий тадбирлар билан мустақамланмади ва илмий жўхталар таъминланмади. Айни вақтда деҳқончилик ислотино саноат

Ўзбекистон ССР Олий Советининг Раиси
М. ИБРОХИМОВ.
Тошкент шаҳри,
1990 йил 20 июнь.

(Давоми илалничи бетда).

